

טיב הקהילה

ב"ד

פר' וישלח
ט"ז כסלו תשפ"ב
 זמני הדלקת הנרות ומצ"ש
הדרה"ג 4:02
מוצש"ק 4:16
ר"ת 5:55
 סוף זמן קריאת שמע ותפילה
סוק"ש א' 8:01 | **סוק"ת א' 9:09**
סוק"ש ב' 8:45 | **סוק"ת ב' 9:38**
הזמנים לפי שיעון חורף
 גילוי מס':
595

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

להתרצות עם הנהגת השי"ת

לפני בוראו, וירד מן ההר אל העם והחל ללמדם דברים פשוטים אותיות ונקודות ויתר דיני התורה כאילו היה מלמד דרדקי פשוטו כמשמעו. והיתה זאת משימתו מאותו יום ועד אחרית ימיו, ובאותו מקום מנוחתו כבוד.

היתה זאת עבורו הקרבה גדולה מאוד, מאחר שזכה להשגות רמות בתורה ובעבודה, ולא היה מעצור לכיסופיו עד שביקש לעלות בארץ הקודש ולהתענג שמה מזיו השכינה, על אף שהיתה זאת משימה של 'מסירות נפש' ממש בימים אלו, ורק בני עליה מועטים אשר איותה נפשם לשבת שמה בארצות החיים ולחזות בנועם השם ע"י גייעם בתורה ובעבודה המה עלו ובאו להוסיף קדושה על קדושתם, ומוכנים היו מראש לחיי מחסור בגשם, מאחר שהשיגו את רוממות השי"ת והיתה נפשם משתוקקת להתאחד ולהתדבק בו, אך מאחר שהבין שרצונו של הקב"ה הוא שיהיה לאב רוחני לבני אותה קהילה כבש את אהבתו הגדולה וכיסופיו הכבירים, ושימש לפניכם כ'מלאך המושיע'.

הגאון הגדול רבי זונדול קרוזר זצ"ל נהג להתפלל תפילת 'ותיקין' כל ימיו מיום ה'בר מצוה' עד אחרית ימיו, ואפילו למחרתו של ליל חתונתו לא דילג על מנהג זה. בערוב ימיו כששהה כבר בבית בנו מחותני הגאון ר' יוסף שליט"א, השכים ויצא כמנהגו בעוד ליל לעבר בית הכנסת 'זכרון משה' כדי להתכונן לתפילת 'ותיקין' כמנהגו הוותיק, מעדו רגליו ונפל, ולא היה ביכולתו לקום בכוחות עצמו, עד שכעבור זמן מה ראוהו מוטל ארצה, הקימו אותו והושיבוהו, ביקש רבי זונדול לדעת אם עדיין יספיק להתפלל במנהגו 'ותיקין'.

הנכד ששימשו בזו השעה ידע שזקנו עלול להפסיד זמן הותיקין, ובהבין שהדבר עלול להביאו לידי צער ועגמת נפש, ביקש לזרוז ולנחמו, והשיב: 'סבא, ע"י דילוגין אפשר עדיין להספיק את התפילה עם הנץ!' אך יצאו הדברים בפיו הפתיעו זקנו הגאון באמרו: 'איך האב נישט קיין פרוטקציא ביי דעם אייבערשטיין', [אין לי פרוטקציא אצל הריבונו של עולם]. כלומר, עצם הדבר שזכיתי להתפלל כל ימי חיי עם הנץ אינה סיבה לפרוטקציא להתפלל היום בדילוגין, מאחר שעדיין יש הרבה זמן עד סוף זמן תפילה, ואפשר להתפלל בלא דילוגין, ואכן יצא שוב לזרוז לעבר בית הכנסת, ושם המתין להתפלל עם המנין השני שלאחר הותיקין.

בכך הראה הצדיק רבי זונדול שאין צערו מעבירו על דעת בוראו, וכיון שגילה הקב"ה שבזה היום אין רצונו בתפילת וותיקין קבלו באהבה, ולא רדף להדר מתוך קולות.

מלבד מה שהמידה האמורה היא מידת הצדיק, היא גם המידה המביאה את כל אדם למדרגת צדיק, כי טעם הדבר שאין הפשוטים זוכים להתעלות עד בחינת צדיק הוא משלילת מידה זו, כי אין הם מסוגלים לכופ את עצמם ולהשלים עם כל בחינה שמעמידים לפניהם, וחפצם תמיד בטוב הגלוי ובגדלות המוחין, וכל עוד שאינם זוכין לכך מרפץ את ידיהם מהתורה ומהעבודה, אך האדם שאינו מתפעל מהסתר ומקטנות ועובד תמיד את בוראו, הוא אשר יזכה ברבות הימים להתעלות מעלות רמות בתורה ובעבודה, ואז גם יבוא למדרגת צדיק.

וַיֹּאמֶר לְמַה זֶה תִּשְׁאָל לְשִׁמּוֹי (לב, ו)

ופירשו: למה זה תשאל - אין לנו שם קבוע, משתנין שמותינו, הכל לפי מצות עבודת השליחות שאנו משתלחים:

דברי רש"י אלו שנינו מהי מהותו של מלאך, מלאך הינו בטל ומבוטל לרצון בוראו, ואינו ממתין כי אם למוצא פי ה', ותמיד הינו מוכן ומזומן לקיים שליחותו, ועד כדי כך הדברים מגיעים עד שאין לו אפילו שם עצמי, כי אינו רואה בעצמו שום בחינה של 'ישות', אלא מבטל כל כולו לכל דבר שליחות אשר יועיד בוראו עבורו.

ואחר שעמדנו על מהותו של מלאך יכולים אנו להבין את ההרגל בפי העולם לתאר את האדם המופלג בצדקות בתואר 'מלאך' כי גם זה שהגיע לדרגת צדיק זוכה לבחינה זו להיות בטל ומבוטל להשי"ת ולרצונותיו, ואין לו חפץ וזולתם, והינו מוכן ומזומן לכל מצב שבו יעמידנו יצורו, בין אם יהיה זה בחינה של הארת פנים, ובין אם יהיה זה בחינה של הסתר, תמיד יתרצה למצבו. בידועו שמאחר שטיב הקב"ה והביאו למצבו הנוכחי אותה הוא שזוהו תיקונו, ועל כן הינו שמח בחלקו בכל מצב.

וגם כשהקב"ה מעמיד את הצדיק במצב של קטנות המוחין, וכתוצאה מכך אינו יכול לעבוד את השי"ת כדבעי, אין רוחו של הצדיק נעכר מחמתו, כי כן מאמין הוא שתיקונו לעת עתה הוא היא העבודה במדריגת קטנות דוקא, וכן איתא מרן הבעל שם טוב ז"ע, שלפעמים באים על האדם סיבות המונעים בעדו ללמוד כדבעי או לעשות יתר העבודות הראויות למעלתו, ואז עליו להשלים עם כך מתוך אמונה שלעת עתה אין הקב"ה דורש מאתו עבודה זו, וכעת הוא הרצון העליון בעבודה שונה.

עוד איתא מרן הבעל שם טוב ז"ע, שאם מחמת איזה הכרח צריך האדם לנדוד מביתו למרחקים, לא יתעצב על כך, כי מן השמים מסייעים אותו לשם כדי שיתקן שם דבר מה, וטובה היא הנסיעה עבור נשמתו. ואלו הדברים נאמנים על דעתו של צדיק, ועל כן משלים בכל פריט עם רצון בוראו ומתרצה בחלקו.

ואביא לך דוגמא שממנו תבין את התגלמו דברינו אלו בהליכותיהם של הצדיקים. היה זה עוד לפני ימות מין הארז"ל, באחת הארצות שבחול"י ישב לו אחד מגדולי המקובלים, הלוא הוא הגה"ק בעל ספר 'כתם פז', ומחבר השיר הידוע 'בר יוחאי'. הוא היה צדיק גדול ונשגב, וזכה לחבר ב' פירושים על הזוהר הקדוש.

צדיק זה איזה למושב לו בארץ הקודש, שם קיזה לבלות את אחרית ימיו רק בתורה ובעבודת השם, כשאירת הרבה צדיקים באותה תקופה ובתקופות שלאחריה. ולאחר שעשה הרבה הכנות לחונן את עפר הקודש, התחיל בפועל במסעו, ובעודו במסעו הזדמן למקום מסוים, והבחין שהיהודים הנמצאים באותו מקום הינם בורים ורקים מכל תוכן רוחני, ואפילו להתפלל אינם יודעים מאחר שגם קראו וכתוב לא היו יודעים. בראותו כן הבין שאין רצון העליון שיימשיך הלאה במסעו ולהניח קהילה שלימה של יהודים במצבם הירוד, והחליט תיכף ומיד להשתכן ביניהם כדי ללמדם אורחות חיים ולשקם קומתם הרוחני. ואכן עזב את עבודתו העמוקה והטמירה

טיב המערכת

• וידא כי לא יבל לו •

נסיונות היינו מוותרים עליהם מי צריך אותם? הם קשים ובדרך כלל גם לא נגימים הנסיון גורם לך לראות את החולשות שלך, ולפעמים כשמוע הנסיון או אפילו לפני שהוא מגיע אנחנו כבר מתייאשים ומחליטים שאיני לא עומד בזה ונשברים חלילה, ומצד שני, כל אחד יודע היטב שמהנסיונות רק מתחזקים ועם כל נסיון שעברנו והתגברנו עליו, אנחנו יותר מאמינים בעצמנו וביכולתנו להצליח ולאחר מעשה כשנגמר הנסיון, אנחנו מחמלים בתחושת סיפוק על ההצלחה, אז זה טוב או לא טוב? 'יותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו, חז"ל מגלים לנו שזה היה שרד של עשו, אין לנו מושג מה זה אומר, אין בכלל מתמודדים מול מלאך, ועוד מלאך רע כזה... של עשו? אנחנו בהחלט מבינים שמדובר פה במלחמת הרע נגד הטוב ומה עושה יעקב אבינו? הוא נאבק! במי אתה נאבק במלאך? הרי אין לך שום סיכוי, לא עדיף להיכנע מראש? ומה קרה בהמשך אנחנו יודעים 'ידא כי לא יבל לו... ויאמר שלחנ' מי נכנע? המלאך! והוא מתחנן 'שלחנ' יש לי תפקיד אני חייב לז... אבל גם אז יעקב לא נכנע בקלות לא אשלחך כי אם ברכתך, פלא גדול, אין עושים דבר כזה? אין יוצאים למלחמה מול כוחות כאלו גדולים בלי לפחד? ואין מנצחים אותם?

מעשי אבות סימן לבנים יעקב אבינו מלמד אותנו כאן ליסוד חשוב כשכא לאדם נסיון, דבר ראשון עליו לזכור שזה נסיון, פרושו של דבר שהקב"ה מנסה אותך, ולצורך כך נשלח אדם או מלאך שמנסה אותך, ועוד עלינו לזכור שהקב"ה לא שולח לאדם נסיון שאינו יכול לעמוד בו, ולכן בשעת הנסיון אין לחשוב איך 'מנצחים' את העומד מול, כי אתה לא אמור לנצח אף אחד, אתה רק צריך לעבור את הנסיון הזה וגם אם באותו זמן נראה לך שזה לא ייגמר לעולם דע לך כי הנסיון הוא רק עד עלות השחר, וברגע שהקב"ה מחליט שזה מספיק, פתאום מאיד השחר, ולך לא נותר אלא לשמוח על שעמדת בנסיון.

(ע"פ טיב החזרה וישלח)

ניתן לשפוע את שיחותיו של פורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
 באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
 הודעות

י"ד הודעה הרוחנית ר' יעקב רבינוביץ | ערך: ש. גולדשטיין

תפילה באריכות שפתים

באיזה מקום יכול להפסיק ובאיזה מקום לא יפסיק (משפ)

הצילתי נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבא והגני אם על בגנים: (לג, טו)

המתפלל יפרש היטב בקשתו

בספר השל"ה הקדוש (בפרשת) מביא את דברי זוהר הקדוש על תפילתו של יעקב אבינו, וז"ל: 'מאכן מאן דצלי דבעי לפרשא מלוי כדקא יאות'. פירושו: מאכן, היינו מתפילתו של יעקב אנו לומדים, שמתפלל ומבקש על צרכיו, עליו לפרש היטב בקשתו. שכן כך רואים בתפילתו של יעקב שהכפיל את בקשתו בשני לשונות כדי שיתברר היטב רצונו. [נראה במשנה ברורה סימן קט"ב, שהביא מפר"ח את דברי זוהר הקדוש להלכה]. וסיים השל"ה הק' בזה הלשון: 'ולא יחשוב הלוא הקב"ה בוחן לבות והוא יתברך מבין כוונתו, אלא צריך לפרש, והטעם נ"ל כי התיבות של התפילה המתהוות מאותיות קדושות עולות למעלה ובוקע הרקיעים'. עכ"ל.

בדבריו האחרונים רצה השל"ה הקדוש לבאר טעמו של דבר, למה יצטרך האדם לפרש היטב כוונתו, אכן רואים אנו שכך נהג יעקב אבינו, וכן פירש זוהר הקדוש את כוונתו. אולם הדברים מעוררים לכאורה תמיהה, שהלוא הקב"ה הוא בוחן כליות ולב, ויודע היטב על מה מכוון המבקש בתפילתו, ולמה אם כן יצטרך האדם לפרשו היטב? על זה אמר: 'כי התיבות של התפילה המתהוות מאותיות קדושות עולות למעלה ובוקע הרקיעים', כלומר: בהכרח תלוי קבלת התפילה רק באמרי פיו של המתפלל, ולא במחשבות לבו, שהרי אם במחשבה תליא מילתא לא היה האדם צריך להתפלל כלל, והיה עליו להסתפק בשאלת משאלותיו ע"י דברים שכל, ובהכרח שכן יסד מלכו של עולם שאין התפילה נקראת על שמה אלא אם כן היא מתפרשת היטב באותיות קדושות, ורק אותיות ותיבות קדושות אלו עולות למעלה ובוקעים רקיעים.

הדברים מבוארים גם כן במדרש (אסתר, ו, כז) וז"ל: 'משל לאדם שהיה מהלך בדרך, מן דוחקא דאורחא אסתבע קרסוליה, אמר: הלואי הוה לי חד חמר, עבר עליו חד רומי דילדיית חמרתיה חד עולאי, אמר ליה: סב ארכב הדין עולאי, אמר: הא צלותי אישתמע, ברם אנא לא שאלתי כהוגן אם למרכב אם למרכיבה'. תרגום: משל לאדם שהיה מהלך בדרך, ומטורח הדרך נקרע קרסולו, וביקש מהשי"ת: הלואי שיזדמן לי חמור, והנה עובר לפניו וימאז אחד שילדה אתונו עיירי אחד, וצויה להנודד, להרכיב את העיירי את כתפיו, אמר הנודד, תפילתי נתקבלה, כי ביקשתי חמור ונתנו לי, אלא שאני לא התפללתי כראוי, שלא פירשתי האם חמור לרכב עליו אני מבקש, או חמור שירכיבוהו על כתפיי...

וראה גם דברי המהרש"א (בבא בתרא כה) וז"ל: 'יש לפרש בזה מאשר שמעתי דרך צחות בקרא (קהלת ה, ט) 'אוהב כסף לא ישבע כסף' כי היה איש אחד אוהב כסף ביותר ובקש מהמאל ית' שבכל מה שיגע בו הוא בידי יהיה נעשה כסף, והקב"ה מלא שאלתו, והנה הוא כשבא לאכול לחם נגע בו ידו ונעשה כסף ולא היה לו מה לאכול, וז"ש לא ישבע כסף' עכ"ל. הרי לנו מכל זה שאין התפילה תלויה אלא באריכות שפתים.

תפילה גם בלשון אשכנז ועל כל פרט

לאור האמור שאין התפילה עושה פעולתה אלא אם כן מבטא האדם היטב את משאלתו, מן הראוי לציין שהתפילות והבקשות הפרטיות אינן צריכים להיאמר דוקא בלשון הקודש, וביכולתו של האדם לפרט את בקשתו בכל לשון שהוא מורגל בו. וכפי שמוכח במשנה ברורה (סימן קכ"ב) בשם הח"י אדם' בזה הלשון: נכון וראוי לכל אדם להתפלל בכל יום ביהוד על צרכיו ופרנסתו, ושלא ימוש התורה מפיו וזרעו וזרעו ורעו, ושיהיו כל יוצאי חלציו עובדי ה' באמת, ושלא ימצא ח"ו פסול בזרעו, וכל מה שיודע בלבו שצריך לו, ואם אינו יודע לדבר צחות בלשון הקודש, יאמרנה אף בלשון אשכנז, רק שיהיה מקירות לב' עכ"ל.

וראה גם בספר 'ערוות דבש' (דח"ט) בדבריו אודות המוטל על האדם להתפלל בברכת 'שמע קולנו' והא לך לשונו: 'בברכה זו ישיים כל מגמותיו והקב"ה, להתפלל אליו על כל צרכיו, אפילו דבר קטן או גדול, לא יבצר דבר שלא יתפלל בו לה', אם צריך לעשות שיחון, את עצמו או בניו ובנותיו, יתפלל לה', לסחורה - יתפלל לה' שיצליחו ויוליכו בדרך הישר, כללו של דבר, אין דבר מה שרצונו לעשות בו ביום, מה שלא יתפלל לה' להצליחו ולהוליכו בדרך הישר והנכון, ואין צריך לומר אם יש לו ח"ו איזו צרה בתוך ביתו, שצריך להתפלל, וכן אם יש לו איזו שמחה, שיתפלל שלא יחסא בשמחה ולא יקרהו עוון, שלא יהיה ח"ו שמחה שאחריה תוגה, ועל כל ענין מה שעוסק יתפלל בלשון, ואף כי לשונו לשון עילג ואינו יכול להתפלל בלשון עברי, כראוי, הוא חביב לפני הקב"ה כאילו הרבה להתפלל בלשון רחבה, שפה ברורה ונעימה' עכ"ל. [ועיי' במשנה ברורה סימן קכ"ב שדיף לבקש על כל תליל לפני יחיו לרצון שבתחוננים הנאמרים לאחר שמוע, כדי שלא יפסיד ענין אמן בחזרת השי"ן].

תפילה גם על כל דבר פעוט

התקנתו לפניך את המובא להלכה אודות התפילה על כל דבר בלשון המובן להאדם המתפלל, וראיתי לנכון להביא עובדא המובא בספר 'אמרי פנחס' (שער התפילה אות א) הממוחש עד היכן ראוי לו להאדם לבקש לפני בוראו כל משאלותיו, פעם אחת שמעו תלמידיו של רה"ק רבי פנחס מקאריץ ז"ע, שרבה מבקש בין התחנונים בסיום תפילת 'שמונה עשרה' שהמשרתת תחזור, והיו התלמידים סוברים שרבה מתכוון לכונות נעלמים, אולם בין התלמידים נמנו מקובלים גדולים שעיינו בדבר ולא מצאו שום כוונה נימוק וטעם לתלות בקשה זו בעניני קבלה, ושאלו את פיו מה היתה כוונתו, ואמר להם שלא היו לו שום כוונות נסתרות, אלא בפשטות היות שהמשרתת ממאנת לבוא עוד אליהם, וזוגתו הרבנית אין לה כח וצריכה עזרה, על כן ביקש מהשי"ת שיתן בלב המשרתת שתחזור לעבודתה. וסיים: הלא תבינו, כשילד חפץ במעיל משי הריהו מבקש זאת מאביו, וכן כשחפץ בפרוטה לקנות כעך גם כן מבקש מאביו ואינו מתבייש אף שהוא דבר פעוט, כי הרי אביו הוא, כן אנתנו בניים למקום והוא יתברך אבינו ואין לנו להתבייש לבקש מלפניו אפילו דבר פעוט, כי זולתו אין ממי לבקש.

וראה גם כן את לשון ה'חזון איש' באגרותיו (ח"ב אגרת א) וז"ל: 'אמנם כינור תלוי בלב כל אנוש, ונהנה הוא מנעימות זמירותיה, ומה נפלא הדבר כי ביכולת האדם להשיח דאגותיו לפני אדון עולם יתברך, כאשר הנה מסיח לרעהו. והמקום ב"ה מכתוהו ילד שעשועים. ותפילה בעת צרה שאדם נצטוה עליה, היא לו לעזר ותרופה מתמדת, משמחת לב ומאירת עיניים'.

א. אלו הן הפרקים, בין ברכה ראשונה לשניה, בין שניה לשמוע, בין שמוע לזוהר אם שמוע, בין זוהר אם שמוע לויאמר (סי' ס"ו ס"ה).

ב. בין הפרקים דערבית ג"כ דינו כמו בשחרית, ולכאורה כוונתו שהם כשחרית לענין זה דבכל מקום שיש הפסק נחשב בין הפרקים, ואילו הן בין הפרקים דערבית, בין ברכה ראשונה לשניה, ובין שניה לשמוע, ובין שמוע לזוהר אם שמוע, ובין זוהר לויאמר, ובין ויאמר לאמת ואמונה, וגם בין גאל ישראל להשיבנו (מ"ב סק"ג וביהל ד"ה ואלו).

ג. אחר ברכת שומר עמו ישראל לעד, נראה דנחשב בין הפרקים אף להאומרים ברוך ה' לעולם אמן ואמן (ביהל ד"ה ואלו).

ד. אם התחיל אחד מברכות קריאת שמע שאינה מתחלת בברוך, או אחד מפרשיותיה, אף על פי שעדיין לא הזכיר השם, שוב דינו באמצע הפרק, ואין להפסיק, ואף שיכול להתחיל שוב מתחילה, מ"מ נראה יותר שלא להפסיק (רא"א מבוססאשטאט).

ה. כתב בחידושי רע"א, מי שמניח תפילין ד"רית וקורא קריאת שמע בלי ברכות, לא יפסיק בחינם, אבל שואלים מפני הכבוד אפילו באמצע הפרק (ביהל ד"ה ואלו).

ו. ומיירי דוקא בקריאת שמע שקרא פעם שניה כמו שנוהגין לקרות בתפילין ד"רית, דאינו יוצא בה מ"ע של קריאת שמע, ורק קורא אותה כדי לקרות שמע בתפילין (ביהל ד"ה ואלו).

ז. אבל אם אחד קורא קריאת שמע אפילו בלי ברכות לצאת בה ידי קריאה, כי ירא שיעבור הזמן, אסור להפסיק באמצע הפרק מדינא כמו בשאר קריאת שמע (ביהל ד"ה ואלו).

ח. בין ויאמר לאמת ויצבי לא יפסיק, שלא להפסיק בין ה' לאמת, ואפילו בשהייה בעלמא, משום דכתיב וה' א-להים אמת, לפיכך אין להפסיק בו, והוא חמור אפילו באמצע הפרק (סי' ס"ה).

ט. ויאמר אני ה' א-להיכם אמת, ואז יפסיק כדין העומד באמצע הפרק (סי' ס"ה).

י. אם פסק מפני היראה או הכבוד אחר שאמר אמת, או שסיים קודם החזן וסמך ה' א-להיכם עם אמת, וממתין שיתחיל החזן ושיאמר עמו, אינו צריך לחזור ולומר פעם אחרת אמת, אלא מתחיל מויעיב (סי' ס"ה).

יא. פירוש, דאלו אם לא שהה כלל ואומר ב' פעמים 'אמת' משתקין ליה כשחזר ואומר אמת, כמו באומר (מ"ב אות י"א).

כל מעשיך יהיו לשם שמים!

א הדבר פלא שבכל אנשי שכם לא נמצא אף גיבור אחד שיתגבר על החולשה והכאב להשיב מלחמה השערה, ולהכניע את שמעון ולוי נערי בר מצווה קטנים. ולישנא דקרא מורה שהם באו על העיר "בטח", בלא שום חשש ומורך מחמת שכולם כואבים בשלישי למילתם, ויהרגו כל זכר, כ"ד

אלפים איש יחד עם חמור נשיא הארץ ובנו שכם, וצריך ביאור. מאידך חזינו לעיל בפרשת וירא, בשלישי למילתו של אברהם אבינו ע"ה, שנימול לעת זקנותו בן תשעים ותשע שנה, ואף על פי כן ביום שלישי למילתו היה מתאמץ אחר האורחים בחום היום, רץ לקראתם לקבלם ולארח אותם בסבר פנים יפות. וכמי ששכח לגמרי מצערו וכאבו דשלישי למילה, ואל הבקר רץ אברהם במלוא כוחו לתקן לפנייהם כל אותה סעודה רבתי גדולה מסעודת שלמה בשעתו (ב"מ פו:), והוא עומד עליהם תחת העץ בעזוז ובגבורה לשמשם כל העת, ובתום הסעודה היה הולך עמהם לשלחם, ושוב נעמד באותו היום בצלוצת אריכתא להצלת סדום. ועד עת

ערב היה אברהם עסוק כל שלישי למילתו בעבודת קדשו, שנעשה ממנה פרשה שלמה בתורתנו הקדושה. - ואילו אנשי שכם כולם מוטלים לפנינו חלושים ונחלשים כזבובים בשלישי למילתם, ויש להבין במה נשתנו אלו מאברהם. ברם נראה על כרחך שורש ההבדל העצום הזה, מקורו טהור במשנה מפורשת לפנינו בפרקי אבות (ב, יב): "רבי יוסי אומר כו' וכל מעשיך יהיו לשם שמים". לומר שאיכות כל מעשה, ומהות משקלו והשפעתו בכוונה שבלב הוא נעוץ. ואותו מעשה עצמו יכול להיות ברום המעלה ובתחתית השפלות, והדבר תלוי בכוונה פנימית שבלב לשם שמים. וכמ"ש ז"ל (נזיר כג.) בשנים שאכלו פסחיהם, צדיקים ילכו ופושעים יכשלו עיי"ש. אברהם אבינו ע"ה נימול לשם שמים, בשביל ציווי השי"ת שציוה עליו (בראשית יז, א) "התהלך לפני והיה תמים". וממילא בתוצאת המצוה לא רק שלא נחלש גופו וכוחו, אלא שפע המצוה וקדושתו חיזק יותר את כוחו לקום ולפעול לשרת לפני קונו. ומצוה גוררת מצוה לרוץ לקראת האורחים בחשק עצום ובגבורה נפלאה, גבורת הנפש! - ואילו אנשי שכם לא התכוונו לשם מצוה ולשם מילה כלל, כי אם לעצמם וטובתם כדי להתחתן עם בנות יעקב ולסחור עמהם [ביזנס...]. ולא התקיימה כאן מצות מילה לשמה, כי אם חיתוך בשר בעלמא. וממילא בדרכי הטבע הרי ביום השלישי מתגבר הכאב ביותר, ולא מצאו כוח וגבורה בנפשם להתייצב בקשרי המלחמה. ואדרבה שמעון ולוי שהתכוונו לשם שמים בלבד, לדרוש בכבוד בית יעקב, ולקדש שם שמים על הנבלה שנעשתה בישראל, היו מתגברים בגבורה עצומה להרוג את כל יושבי העיר בטח! - ואף כי בודאי היה הכל בדרך נס, ומן השמים סייעו בעדם. יש כאן גם את הלימוד הפשוט שצדיקים אנו ללמוד מפרשתנו, שכשעושים לשם שמים כראוי, מתהפך כל מהות המעשה וצורתו מקצה לקצה, וממילא כל השפעתו ותוצאותיו לעילא ולתתא שונות לגמרי. -

ובל מעשיך יהיו לשם שמים!

[ספר "טיב החנוכה" - מתוך עריכת המהדורה החדשה]

• § • § •

דרכו בקודש של מוח' הגה"צ רבי זונדל קרוזר זצוק"ל רבות בשנים לעלות לביתי אבל"ח מדי יום ביומו בהפסקת הצהריים, לסעוד את לבו, וללימוד בצוותא על פני מסכתות הש"ס.

באותה עת של הפסקה בין הסדרים היו מתדפקים אצלי לפעמים על דלת הבית, או מתקשרים בטלפון, בשאלות ובקשות שונות, או בענייני הגמ"ח וכיוצא. והייתי נצרך לצרכי ציבור כסדר, להיענות לצלצולי הטלפון או לגשת לפתוח הדלת.

אמר לי רבי זונדל ע"ה: כאשר הנך קם לפתוח את הדלת, או כשהנך ניגש להרים את אפרנסת הטלפון, חשוב נא והתכוון לשם מצות 'גמילות חסדים'! שכן רואני שעל פי רוב האנשים המתקשרים אליך זקוקים לעזרתך ולסיועך בגוף בממון או בנפש, ומתוך כוונה זו הרי תתהפך כל פעולה גשמית פשוטה של פתיחת דלת והרמת שפורפרת לפעולה של מצוה! - שהרי אף הגויים להבדיל, פותחים

וְיִהְיֶה בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
בְּהֵיזְתָם פְּאֵבִים, וַיִּקְחוּ
שְׁנֵי בְנֵי יַעֲקֹב שְׂמֵעוֹן
וְלֹוֹי אֶתִּי דִינָה אִישׁ
חֲרָבוֹ, וַיָּבֵאוּ עַל הָעִיר
בְּטַח, וַיְהָרוּ כָּל זָכָר

(לד, כה)

דלת ועונים לטלפון... ואף שאין כאן כי אם פעולות סתמיות חיצוניות בעלמא, הנעשות על פי רוב כלאחר יד... - הרי מכוח מחשבת המצוה והכוונה שתכווין בהם אל תכלית המצוה, יתרוממו פעולות זוטות הללו אל רום המעלה, ככהן העומד לשרת ולשמש לפני קונו, ולפני בניו אהוביו של מקום, ודו"ק.

ובל מעשיך יהיו לשם שמים!

• § • § •

עוד אמר לי מורנו הגה"צ רבי זונדל זצוק"ל, כלפי האברכים הלומדים בכלל, ומקבלים בשכרם 'מלגה חודשית', כנהוג בימינו לשלם משכורות לאברכי הכוללים. - שענין זה מיתלת תלי וקאי באיכות הכוונה ותכלית המטרה שבשבילה הולך האברך אל הכולל, באם הולך כדי ללמוד ולקיים מצות תלמוד תורה, ומלגת הצ"ק הנתחב במעטפה בשלהי החודש נתפס אצלו כדבר צדדי, מחמת ההכרח שמוכרח להחזיק את ביתו ואת משפחתו, אבל מטרתו העיקרית היא להתגדל [שטייגען] בקנין תורתנו הקדושה, הרי זה קיים מצות 'תלמוד תורה' כראוי לו, ושכרו מובטח משלם ככל העוסקים במצות תלמוד תורה, שזוכים לאכול את פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא (פאה פ"א מ"א).

אך באם אין עיקר מגמתו אל לימוד התורה, אלא כדי 'להרוויח' שם את המשכורת, ואין תכלית לבבו נתונה לתורה, הרי הוא מתקרב להיות דומה לנגר ולסנדלר ודומיהם, גם הם מתייצבים כל בוקר לעבודה כדי להרוויח את משכורתם... [וכבר נדברו האחרונים בענין זה, ובדרך כלל העלו בפשוט שעל פי רוב עיקר כוונת 'אברך כולל' כשבחור להיכנס לכולל היא בשביל לימוד התורה, ולא מחמת הממון. - ואם אל הכסף הוא נושא את עיניו, הרי כשיצא לשוק העבודה ירוויח פי כמה וכמה כנודע. וכבר אמרו שאחת ההוכחות בזה הוא בלימוד שמוסיף האברך בין הסדרים, מעבר לשעות הלימוד שהכולל מחייבו...].

ובל מעשיך יהיו לשם שמים!

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לערכת ע"י הקוראים

כי לא אעזבך

טסתי לארה"ב על מנת ללוות את אבא שלי שנאלץ לטוס עבור טיפול רפואי מורכב מאוד. המצב שלו הלך והתדרדר ואני ידעתי שלאבא זה עניין של זמן ואם אני לא אתו המצב הנפשי יגמור אותו.

באותו זמן כבר הייתי חתן מאורס וכל הכסף שהיה לאבא כבר הוצא עבור הוצאות רפואיות. נשארתי במצב שאין לי מי שיעזור לי להשיא את עצמי בו בזמן שעלי לטפל באבי. בלתי אפשרי להסביר את המצב הנפשי של חתן צעיר ללא כל תמיכה כלכלית וללא אופק עתידי. בצר לי התקשרתי לרבי ומורי מורינו הרב שליט"א על מנת לבקש ברכה ועצה מה לעשות במצב כה סבוך ומאין יבוא עזרי?!

להפתעתי ולשמחתי הרב ענה לשיחה, שמע את מר גורלי והצטער לשמוע את המצב. סיפרתי שאין לי אפילו פנאי להסתובב בין עמך בית ישראל לפשוט יד ולקבץ מעט נדבות כי אני צמוד לאבא שכה זקוק לי.

הרב אמר בביטחון מלא שהקב"ה לא יאכזב חתן ולא ישאיר חתן לבדו וכך חזר על דבריו כמה פעמים ונטע בליבי את האמונה שה' אוהב אותי דואג לי וידאג לי כמו בן מלך אמיתי.

כעבור יומיים בדרך לבית החולים עם אבא שלי אמר לי חבר שהסיע אותנו: "תראה את היהודי הזה, זה עשיר גדול וגם נדיב גדול, נסה את מזלך, לך תדע! תעשה השתדלות."

לא בדיוק התחשב לי אבל לעשות השתדלות חייבים. ירדתי וסיפרתי לו בקצרה את הסיפור שלי. הוא שמע ואמר שהסיפור מידי טוב בשביל להיות אמיתי והוא רוצה לברר עלי פרטים מכיוון שישנם מקרים של מתחזים... "אצל מי תרצה לברר?" שאלתי בנימוס "אצל רב בירושלים" השיב בקצרה "באיזה רב מדובר?" שאלתי בלב הולם שהרי מי כבר מכיר אותי בירושלים?!

"הרב גמליאל רבינוביץ" השיב בחיוך אנחת רווחה בקעה מגרוני וסיכמנו להיפגש בעוד יומיים אחרי שיערוך מספר בירורים. כעבור יומיים הוא נתן לי סכום הגון באמת וגם עבור אבא אתן סכום תואם ובכך הציל אותי בדרך שמעל הטבע.

היו עוד ישועות גדולות אך קצרה היריעה מספר ואשתדל לשלוח בהמשך...

בעל המעשה: נ. מ.

הפענוץ לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזמן לשלוח אר' שפחה ספואלס פקפ: 15326517922 o.y.wines@gmail.com

• § • § •

נוכל ללמוד ענין נשגב זה, מתוך 'טיב המעשה' שסיפר לי הרה"צ הסופר הנודע בקדושתו רבי ישראל רונצונוביץ זצ"ל, הנקרא 'רבי ישראל סופר', מזקני נקיי הדעת שבירושלים של מעלה ת"ו, שהיה מחסידי ומקורביו של הרבי מביאלא בעל חלקת יהושע זצוק"ל.

כידוע היה האדמו"ר זצ"ל מאריך בתפילותיו בהשתפכות הנפש, את תפילת השחר היה מתחיל מדי יום בהשכמת הבוקר, ומסיים בשעה מאוחרת לקראת צהרים.

והשקיע עמל ויגיעה רבה

בעבודת תפילותיו בשאגות ארי, ובכוננות רבות בכל הזכרת השם ב"ה, ומהלך בעבודת תפילותו בדרכי זקנו היהודי הקדוש מפשיסחא זי"ע, שכידוע היתה תפילתו בגבורה עצומה ובמסירות נפש.

באחד הימים נצרך רבי ישראל סופר זצ"ל לשאול בעצתו של הרבי, כדרכם של חסידים בכל דבר וענין להזכיר ולשאול הדבר לפני הרבי. וכד"א (ש"א א ט, ו) "הנה נא איש אלקים בעיני האמת, וְהָאִישׁ נִכְבָּד, כָּל אֲשֶׁר יִדְבַר בּוֹא בְּאֵז, עֲתָה נִלְכָּה שָׁם אֲוִי יָגִיד לָנוּ אֶת דְּרָכָנוּ אֲשֶׁר הִלְכָנוּ עָלֵינוּ", עיי"ש.

לפיכך נשאר ר' ישראל לאחר שהסתיימה תפילת שחרית בהיכל ביהמ"ד שבמעלה רחוב 'יוסף בן מתתיהו' בפאתי שכונת גאולה הוותיקה, והתיישב ללמוד כמה שעות בהמתנה אריכתא עד שיסיים הרבי צלותא אריכתא דידיה, ויוכל להיכנס אל הקודש פנימה. משסיים הרבי את תפילתו הנעימה, היה זה כבר קרוב לצהרים, והוא נקרא אל הקודש.

משכנס פנימה סגר הרבי הק' את הדלת אחריו, והתיישבו יחדיו לשיחה עילאה שנמשכה לה בנעימים שעה ארוכה. תדיר היה הרבי נהנה מאוד להאריך עמו בענייני תורה וחסידות שהיה בקי בהם. וכמובן פתר לו את כל ספקותיו אחת לאחת, עד שהיו הדברים מאירים היטב ומבוררים כשמלה.

לבינתיים לא עצר השעון מלכת... ובצאתו מחדרו של הרבי היתה כבר שעת צהרים, ור' ישראל שעדיין לא סעד 'פת שחרית' חש רעב חזק, לאחר יותר ממחצית

היום שעבר עליו בתפילות ולימודי קודש בעבודה תמה ויגעה. - הוא ירד אפוא מהיכל בית המדרש אל 'מגדניית גרליץ' הוותיקה והמפורסמת שבמרכז שכונת גאולה, וקנה לעצמו 'מיני מאפה' טעימים וטריים, כמה עוגיות מזונות כמיטב המסורת של גרליץ... - ר' ישראל לא היה איש של כבוד כלל, ועל אף צדקותו ופרישותו הגדולה, שהיה נראה תמיד בהליכתו ברחובות ירושלים ובכל מקום כשראשו מורכן מטה, וטובל במקווה טהרה לפני כתיבת שמוות הקודש במלאכתו כידוע. - עם כל זה התנהג בעצמו כאדם רגיל, 'גברא בגוברין' (ברכות לא:), וכשנצרך לסעוד את לבו נישגש וקנה לעצמו את מזונו. חזר אפוא ר' ישראל עם הקנייה פורתא' שבידו אל ביהמ"ד, נכנס אל הקיתון הצר של ה'קאווע שטיבל' הקטן והנמוך... מזג לעצמו 'כוס קפה' חם ומהביל, והחל סועד את ליבו, למען יחזק גופו להמשך עבודת בורא.

והנה להוותו בדיוק באמצע ארוחתו הדלה נפתחה לפתע הדלת של חדרו הסמוך של הרבי, ותיכף נראה הרבי בהדרו יוצא מן החדר בדרכו אל ביתו שלמעלה בקומה השנית, ובצעדידתו חוצה דרך המסדרון הצר והנמוך עבר על פני עמדת הברזים והמטבח הקטן

שבביהמ"ד, והנה 'תפס' הצדיק את ר' ישראל כשהוא מסתגף שם בפנינתו וסועד את נפשו עם הרוגאלע וכוס הקפה שבידו...

הרבי ברכו לשלום, ובחיוך מלא אהבה פנה אליו בתוכחה: אינני מבין, מדוע בחרת לצאת ידי חובה [יוצא זיין] במזונות? וכי בשביל מה נטע בך השי"ת את תחושת הרעב? - כדי שכשצטרך לאכול תיקח מן הפת ותקיים בה מצוות רבות! נטילת ידיים כהלכתה, נישגש הידיים, פת במלח, ברכות כראוי, מים אחרונים, וברכת המזון כהלכתה וכו'. ואם ניתן לקיים מצוות רבות כל כך בסעודה של פת, למה לנו לוותר על ריווח גדול כזה, ולהסתפק במזונות בעלמא?! - כאשר ידועה ומפורסמת חביבותו הגדולה ותשוקתו תמיד 'לחטוף' עוד ועוד מצוות, כדי להעלות נחת רוח ולשמח את קונו.

כשיספר לי זאת הרה"צ רבי ישראל ע"ה, הוסיף שלמד מטיב עובדא זו הליכות חיים, כיצד צריך להחזיר את הקדושה ועבודת השם גם אל תוככי החיים הגשמיים. ואף במעשים הפשוטים שבחיי היום יום צריך לחשוב ולחשב בכל דבר תמיד כיצד ואיך רוצה השי"ת שנופעל ונתנהג? מהו הדין ומהי המצוה בכל דבר? וכיצד ניתן להתדבק ולהעלות יותר נחת רוח לפני יוצר כל ב"ה, ושפתי פי חכם חן.

וגל מעשך יהיו לשם שמים!

[שם]

• § • § •

סיפר לי הוד מעלת אבי מורי הגאון בעל 'מעדני השולחן' זצוק"ל, על שיחה אחת שהיתה לו לפני יותר משמונים שנה, עם ש"ב הרה"צ רבי דוד בטלמן זצ"ל [שהיה לאחר מכן חותנו בזיוו"ש], שבכמה עניינים בחייו היה אבי נועד ומתייעץ עימו, בהיותו יתום מאב ומאם, ונוצר ביניהם קשר קרוב והדוק. - ותחת אחד השיחים התגלגלה השיחה אודות מלאכת המלמדות, שהוצעה אז בפני אבי זצ"ל, לשמש כריש מתיבתא ומלמד דרדקי בתלמוד תורה וישיבת 'תורה ויראה' שבירושלים ת"ו.

הוא האריך עימו מעט אודות מעלתם העצומה של 'תינוקות של בית רבן', והזכות הגדולה לשמש כמלמד לפניהם, להעמידם איתן בינקותם בדרכי התורה ויראת שמים משולבת במידות טובות וישרות.

באותה שיחה הסביר והטעים רבי דוד זצ"ל, את גודל מידת המתינות' שצריך מלמד דרדקי לרכוש בנפשו בגשתו אל מלאכת הקודש מלאכת ה', מחמת שנפש הילדים רכה ועדינה, ובפרט באשר מצויים ילדים בעלי רגישות יתרה, כשעדיין הם בתחילת דרכם בחייהם, וביטחונם העצמי חלש יותר, ויש לטפחם ולרומם את רוחם באהבה וחובה, ולהעריך מאוד כל יניק ויניק מן התלמידים, שהם שתילים רכים כמו 'אתרוגים' מהודרים, שנוהרים בשמירתם מאוד בעדינות כנוע.

וסמך את דבריו על גמרא ערוכה בפ"ק דראש השנה (יז:): "אמר רב יהודה אמר רב, כל פרנס המטיל אימה יתירה על הצבור שלא לשם שמים [אלא לניצוח ודרך גאווה - המאירי], אינו רואה בן תלמיד חכם, שנאמר (איוב לז, כד) לכן יראוהו אנשים לא יראה כל חכמי לב".

להמחשת הדברים הראה לו דוגמא אישית משלושה מלמדים חשובים שהיו בירושלים של מעלה בימים ההם, שהיו להם בנים תלמידי חכמים גדולים, ומזה נלמד שלא הטילו אימה יתרה על תלמידיהם שלא לשם שמים ח"ו, רק עשו את מלאכתם מלאכת הקודש בכוונה שלמה וטהורה לשם שמים ובלב שלם! - הלא הם: הרב ר' מרדכי יהושע קרויזר זצ"ל, והשני הרב ר' הירש קופשיץ זצ"ל, שהניחו אחריהם בנים תלמידי חכמים מופלגים וגדולי תורה, ואת שמו של המלמד השלישי איני זוכר.

וללמדנו להועיל, לעשות את מלאכתנו בכל דבר ובכל ענין לשם שמים, בתכלית הנרצה והמבוקש תמיד מאיש ישראל! לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו!

וגל מעשך יהיו לשם שמים!

[מתוך קונטרס 'טיב המעשיות' מן הגה"צ רבי לוי רבינוביץ זצוק"ל]

חדש הפיתוח
ללמוד ולדעת
להבין ולהעמיק
במגילה זו

מגילת שיר השירים

טיב השיר
מגילת שיר השירים, זה היינו אוצר יקר מאוד
ממשתטל של הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
ובו מדורים מגוונים השווים לכל נפש
אשר כל אחד ימצא בו אות נפשו. ללמוד לדעת להבין ולהעמיק

טיב הפנינים
אוצרות ופנינים דרך דרוש ורמז

טיב ההדפאות
חובו רצון אהבה להבנת התנ"ך של השיר
בין כנסת ישראל לאביו שנשמים

טיב המוסר
מפיק מוסר והדרה בעבודת ה'

**ניתן לחשיב
בחיוב הספרים
המבוררות
השיר השירים
במגילת שיר השירים**

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט | התורמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ר) נא לשלוח למייל הפצו"ב

לע"י יעקב צבי בן ישראל	לע"י מרת הינדל בת משה ירסיווה ובלומה	יוסף בן טילה רחא לרפואה שלימה	האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים	שרה שיינדל בת טילה רחא להצלחה בכל העניינים	לע"י מרת חיה סאסא בת לאה נלביע יסיון תנצבה.	לע"י החבור שמואל מאיר ז"ל בן יבלחטיא רבי ישראל יצחק נלביע ייח נסלו תנצבה.	גרפצי'ק סל: 02-5002321	קשת הרשת מיתוג יי"צ וקידום מכירות 02-6257948 info@keshet-haheshet.co.il	גל.יפ
------------------------	--------------------------------------	-------------------------------	---	--	---	---	------------------------	---	-------

יור"ל ע"י קהילת שבתאי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגוויך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוגינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לרפוס) בקובץ ההדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173